

Kircsi László

Szakmai Hét a Művészeti Kar Zeneművészeti Intézetében. 2014. március 10-14.
Week of professions at the Faculty of Music and Visual Arts, 10-14 March 2014.

It has already been 6 years since the institution organised its first week of professions. The importance and effect of the programme has been deepening ever since. This is a week of celebrations among the usual grey days of each semester the positive influence of which is sensible on the students for a long time after the event. During this year's week of professions a colourful programme series was conducted by the organisers and participants. The students had the chance to visit two instrumental, one theoretic and one methodological course. The topic of Zoltán Mizsei (Budapest, The Liszt Academy of Music, Faculty of Church Music) was the notation and the polyphonic editing mode of early renaissance. Mária Herczegh flute artist shared her views on the musical training and the first instrumental experiences of young children. Attila Némethy pianist was joking wittily all along while he inhabited the full podium during his performance, and he played excellent piano music. György Déri (Budapest and Győr academies of music) sat down on the podium facing the visitors and gave a thorough introduction to his instruments; the cello, violin and double bass. Attila Kovács radio personality gave a smart illustration on his presentation entitled 'Hungarian composer giants in Pécs' discussing the connections of Bartók, Kodály, Bárdos and such amazing musical individuals to Pécs. Kamp Salamon held a presentation by the title 'Content and presence in the vocal works of J.S.Bach'.

*

Emlékeim szerint hat éve már, hogy az Intézet un. szakmai hetet rendez, és az így megvalósult előadások, kurzusok, valamint hangversenyek jelentősége, színvonala egyre nagyobb súllyal jelenik meg az Intézet munkarendjében. Bár e beszámoló írójában megkérdőjeleződik az elnevezés helyessége – egy szemeszter minden egyes hete nem a szakmáról szól-é – jobbat ajánlani nem tud. Mert ez a hét mégiscsak kiemelkedő, ünnepi sorozatot jelent a félév hétköznapijai között, jelentősége felbecsülhetetlen, hatását valamennyi oktató még sokáig érzi hallgatóiban. Romló anyagi feltételeink közepette nem lehet eléggé meg és felbecsülni azt az erőfeszítést, melyet az Intézet vezetése a hét előkészítése, az előadók ide-vonzása, szerződtetése okán végez.

A most befejeződött Szakmai Héten igen változatos és szerteágazó program valósult meg. Két hangszeres, egy elméleti és egy módszertani kurzust látogathattak hallgatóink. Beszámolómat dr. Mizsei Zoltán (Budapest, Zeneművészeti Egyetem, Egyházzene szak) kurzusa olyan elméleti – sőt az elmélet igazolása okán – gyakorlati ismereteket nyújtott, melyek természetüknél fogva nem férnek bele a hangszeres vagy zenetanári felsőoktatás keretébe, hiányuk mégis érezhető a zenéről alkotott képünkben. Témája a kora reneszánsz (az ars nova-tól kezdve) notációja, többszólamú szerkesztésmódja, dallamformálása volt. Ennek a korszaknak a megértése, s így az itt született művek megvalósítása a menzurális írásmód megjelenésével – ma jószerivel csak ilyen átírásban találkozhatunk e művekkel – átértelmeződött és alig tükrözi azt a hangzsképet, mely e néhány századig uralkodó zene szellemi és hangzó világát jellemezte. Pedig a kezdeti többszólamúságban kialakuló dallami, motivikus összefüggések megértése és megvalósítása nem nélkülözhető mai zenefelfogásunkban sem. Tapasztalatból tudom, hogy hallgatóink többségével nehezen hitethető el, hogy az ütemvonal nem szervező és tagoló jel a zenei írásmódban, csak a szemet segíti a notáció megértésében. Dr. Mizsei Zoltán a virtuózan használt korszerű technika segédletével láttatóan fedte fel a korabeli zenei lejegyzés értelmét, jelentését, majd a megértést bizonyítandóul hallgatóságával el is énekelte, hangzó bizonyítékul megszólaltatta a tárgyalt műveket. Igazi élménnyé vált a kurzus befejezése, mikor is a tárgyalt rota-k, kánonok a Zsolnay

Mauzóleum terében tapasztalható valódi körforgásként, térbeli élményként igazolták a szerkesztés tematikus körforgását.

Herczegh Mária fuvolaművész, aki művészetét és szakmai tudását elsősorban a kisgyermek zenei nevelésében, kezdő hangszeres lépéseinek megtételében kamatoztatja, kurzusának témája gyakorlatban és elméletben elsősorban módszertani volt. Hallgatónk előtt kis zeneiskolásokat, szinte kezdő hangszereseket tanított, majd egy teljes délutánt a látottak és hallottak elemzésére fordított. kurzusa így a szakmai feddhetetlenségen túl a zenetanár felelősségét aposztrofálta. Azt a felelősséget, mellyel tudottan vagy tudatlanul jövő nemzedékek zenei irányultságát befolyásoljuk. (megjegyzem: igen fontos tudás ez. Mondjuk ki: korunk fiataljaira jellemző az érzelmi intelligencia alacsony foka, a humán műveltség hézagosa. A fiatalkori zenetanulás bizonyítottan segíti a felnőttkori döntőkészséget és az érzelmi intelligencia IQ számokban mérhető hányadosát.)

Két hangszeres kurzust is hallgathattunk, ill. növendékeink önkéntesen aktív résztvevői lehettek e kurzusoknak.

Némethy Attila zongoraművész, mellesleg a Bartók-rádió egyik főmunkatársa okos, szellemes, derűs, lényegre törő aktivitással foglalkozott jelentkező hallgatónkkal. Folytatnom kellene az óráira vonatkozó jelzőim sorát, mert olyan légkört teremtett maga és az oktató műve körül, melyeket nem lehet egy-két változatos jelzővel illetni. Órai kerek egészekké váltak mind a zongora technika, mind a tárgyalt mű, mind a mű zenetörténeti környezetének megismerése és megértése szempontjából. Gyönyörűen zongorázott, szellemesen viccelt, néha telemozogta a pódiumot, ha szükségét érezte valaminek az illusztrációjaként, szóval élmény volt hallgatni és látni, és nem kevésbé tanulságos – remélhetőleg.

Csellóművész kurzusvezetőnk Déri György (Zeneművészeti Egyetem Budapest és Győr) a pódiumon szembeült növendékével, hangszerével a kezében, és mindent mutatott, ha csellóról, ha hegedűről, ha nagybőgőről volt is szó. Nem csak mutatott: érvelt, értelmezett, megszerezhető és elérhető céllá tudta változtatni a felmerülő hangszeres és zenei problémákat. Vonós hangszerekről, vagyis zenekari hangszerekről lévén szó, példái mindig túlmutattak egy alkalmi szólófellépés problematikáján. És itt engedjenek meg e beszámoló írójának egy rövid közbevetést. Hangszeres oktatásunk azáltal, hogy elsősorban nem zenét, hanem hangszerjátékot tanít, művelőit elsősorban a szóló-játék megvalósítására ösztönzi. Így van ez alapfoktól a legfelső fokig. Itt, a felsőfokon hallottam már „Heifetz-képző” kifejezést is. Pedig a legszebb művek, a legfontosabb művek együttesekre, zenekarra íródtak. Meggyőződésem, hogy a legnagyobb intellektuális és zenei élmény egy nagyszerű együttes tagjaként hozzátenni tökéletes hangszertudásom egészét a felhangzó Egész-hez. Résznek, tagnak lenni tökéletesebb életérzés, mint egyedül virtuózkodni. Én ezt a tanítást is kihallani véltem Déri György kurzusán.

Két fontos előadás is elhangzott. Az egyik Kovács Attila, a rádió volt munkatársa hangzó anyaggal okosan illusztrálva *Magyar zeneszerző óriások Pécssett* címmel Liszt, Bartók, Kodály, Bárdos, stb. pécsi kapcsolatait taglalta és ismertette. A recenzens számára ez azért is fontos, mert oktatóként tapasztalja, hogy nem pécsi hallgatónk az itt töltött évek alatt a vendéglátóhelyeken kívül szinte nem ismerik meg a várost. Az itt található gyűjteményeket, épületeket, műveket, azt, ami városunkat egyedivé, a város múltját megkerülhetlenné teszi. A másik előadást intézetünk

tanszékvezető oktatója Kamp Salamon tartotta *Tartalom és jelentés J. S. Bach vokális műveiben* címmel. Tanár Úr, aki Bach műveinek avatott előadója, Bach életének, számmisztikájának, Lutherhez kapcsolódó mély vonzalmának, istenhitének alapos ismerője, előadásában mindenkit meggyőzött arról, hogy egy zene előadása mindig túl kell, hogy mutasson a tökéletes technikai megvalósításon: célja legyen, valami máshogyan ki nem fejezhető tartalma szólaljon meg.

És a hangversenyek. A Szakmai Hét minden estjén értelmén, tudáson túlmutató élmény.

Hétfő

Kettős arc: élő zene és internetes közvetítés. Az Intézet minden oktatási évben meghirdet egy un. Nívó-versenyt. A részvétel önkéntes. A produkciók színvonalát független zsüri értékeli. Kiosztásra kerülhet a kiemelt nívó-díj és a nívó-díj. Hétfőn este a koncert első felében az idei díjazottak szerepeltek. Szépen, felkészülten, koncentráltan. Ebben az évben került először átadásra a nívóverseny kapcsán alapított vándordíj. A díj egy egyedi ezüstékszer, amely a pécsi EzüstLáz Ékszergaléria pályázatára készült, ötvösművészek zenével kapcsolatosan tervezett ékszereinek egyike. A díjat dr. Hardicsay Sándor pécsi ügyvéd ajánlotta fel intézetünknek, melyet az Intézeti Tanács döntése értelmében a díjazott egy éven keresztül viselhet. Első alkalommal Farkas Judit másodéves magánének szakos hallgató vehette át.

Szünet után a Berliini Filharmonikusok Berlinből, interneten keresztül. Intézetünk pályázaton nyerte a koncertek közvetítésének lehetőségét. Igazi koncertélmény, hangban és látványban tökéletes. Mint a MET a MüPa-ban. S amit hallgattunk és néztünk: a XIX. század nagy német szimfóniája: Brahms: I. szimfónia. Op. 68. Tökéletes előadásban.

Kedd

Nagy Vidor (brácsa) és Nagy Péter (zongora) hangversenye: J. S. Bach: Ciaccona a d-moll partitából BWV1004, G. Mahler: Adagio az 5. szimfóniából (Nagy Vidor átírata), M. Ravel: Sonate op. posth., J. Brahms: f-moll szonáta op.120 Nr.1., Bartók Béla: I. rapszódia. Idős művész, nagyszerű zongora-partnerrel. Hatalmas életúttal a háta mögött, lemezek és Európa hangversenytermei. Formálásán átsugárzik bölcsessége.

Szerda

Déri György hangversenye: Beethoven: g-moll szonáta Op. 5. No. 2., Debussy: Szonáta, Sosztakovics: Szonáta. Zongorán közreműködik: Dr. Alszászy Gábor. Tökéletes technika, tökéletes hang, zenei megvalósítás, tökéletes hangversenyélmény. A közönség nem véletlenül ünnepel. Ünnepi este.

Csütörtök

Bánky József zongoraművész jubileumi, előadással egybekötött hangversenye: Ph. E. Bach: A-dúr rondó, Beethoven: c-moll szonáta Op. 13, Liszt Ferenc: Pensée des morts. Valamennyien irigykedünk. 84 éves korban szellemileg ilyen frissnek lenni, így zongorázn? Elképesztő. Adj a Isten, hogy még sokáig hallgathassunk. Találkozunk az őszi szemeszter Szakmai Hetén.